

AZ JAN PORTAELS
Algemeen Ziekenhuis Vilvoorde

DEPARTEMENT
PREVENTIE

BIJLAGE 1: RISICO-EVALUATIE MOEDERSCHAPSBESCHERMING

Werkgever: AZ Jan Portaels

Adres: Gendarmeriestraat 65
1800 VILVOORDE
tel: 02/254.64.00

Verantwoordelijke geneesheer - IDEWE: Dr. S. Luyts
Verantwoordelijke verpleegkundige – IDEWE: M. Rosseels

Contactpersonen:

Directeur personeel & organisatie :	Hans Van Hoeck	tel: 02/257.52.43
Zorgdirecteur :	Sabine Van de Pol	tel: 02/257.55.56
Intern preventieadviseur :	Daniël De Jaeger	tel: 02/257.52.90

Moederschapsbescherming : toe te passen maatregelen

1. REGELING VOOR NIET-ADMINISTRATIEF PERSONEEL

❖ **Maatregelen in het begin van de zwangerschap (art. 8 van de “wet op de moederschapsbescherming”)**

➤ WERKAANPASSING OP DE EIGEN DIENST

- alle verpleegkundig en verzorgend personeel: géén besmette patiënten verzorgen (cfr bijlage 2 KB moederschapsbescherming), rigoureuze handhygiëne, hef- en tilwerk aanpassen,...
- onderhoudspersoneel: moeilijke houdingen beperken/ vermijden, “zwaar” poetswerk vermijden, heffen en tillen beperken, voor volgende afdelingen mutatie naar risico-arme diensten: radiologie, nucleaire, operatiekwartier, labo, spoed, lokaal van de cytostaticabereiding (apothek), oncologie en dagkliniek.
 - voor zwangeren die geen antistoffen hebben tegen hepatitis B zijn de diensten sterilisatie en verloskamer niet toegestaan
 - voor zwangere die geen antistoffen hebben tegen varicella en rubella is de dienst pediatrie niet toegestaan
- verpleegkundig en verzorgend personeel PAAZ: geen fysiek contact met patiënt in isolatiecel, niet alleen op dienst.

➤ MUTATIE VOOR DE VOLGENDE AFDELINGEN

- radiologie/ nucleaire geneeskunde: mutatie naar een andere dienst indien geen aangepast werk. Volgende werkposten zijn toegestaan: NMR afdeling, voorbereiding en reconstructie CT (mits altijd gesloten deuren en geen toegang tot de zaal), echografie (de zwangere mag de zalen van echografie niet betreden langs de mammografiezaal > andere gang nemen > blootstelling aan ioniserende straling vermijden),
- operatiezaal/ endoscopie, pijntherapie en kleine ingrepen: enkel ontwaakzaal voor beide diensten is nog toegelaten zo niet mutatie naar een andere dienst,
- sterilisatie: mutatie naar een andere dienst,
- spoedgevallen: mutatie naar een andere dienst,
- oncologie: géén cytostatica toedienen .Mutatie naar een andere dienst
- bevallingskwartier: enkel afdeling postpartum, materniteit is toegelaten,
- pediatrie (zo antistoffen op rubella neg. of varicella neg. of CMV neg): mutatie naar een andere dienst.

⇒ IN PRINCIPE KAN VOOR IEDEREEN HET WERK AANGEPAST WORDEN EN/OF EEN MUTATIE VOORGESTELD WORDEN

➤ VERWIJDERING VAN HET WERK:

Indien er geen aangepast werk ter beschikking is:

- personeelsleden met een antistoftiter voor hepatitis B < 10 ml U/ml
- laboranten (multipole contacten met ongescreende bloedproducten)

Zwangere klinisch laboranten kunnen echter tewerkgesteld worden in het labo onder bepaalde voorwaarden :

- ◆ bloedafnames enkel met vacuümsysteem en naaldcontainer binnen handbereik (naar analogie met de taken van verpleging en artsen)
- ◆ manipulatie enkel van gesloten monster recipiënten
- ◆ manipulatie enkel van geïnactiveerde stalen
- ◆ microscopie enkel van gefixeerde, gekleurde en afgedekte stalen
- ◆ geen bacteriologie
- ◆ geen opstart en onderhoudstaken van toestellen
- ◆ vrijstelling van wachtdiensten omdat bovenstaande tijdens wachten niet gegarandeerd kan worden.

Zwangere laboranten kunnen ingeschakeld worden voor:

- ◆ bloedafnames
- ◆ administratief werk: inschrijven patiënten + ontvangst stalen, doorbellen resultaten, evalueren van controle-resultaten, risicoberekeningen uitvoeren voor Downscreening, uitzoeken van stalen uit archief (gesloten recipiënten),...
- ◆ schrijven/verbeteren van procedures voor kwaliteitshandboek
- ◆ gesloten afnametubes op automaat zetten (MPA, stolling, hematologie) + resultaten opvolgen en valideren op deze toestellen
- ◆ microscopie van gefixeerde, gekleurde en afgedekte stalen.

Zwangeren zouden op halftijdse basis ingeschakeld worden omdat er te weinig aangepast werk is voor een voltijdse functie, dit tot 6 weken voor de vermoedelijke bevallingsdatum.

(voor de rest van de werktijd worden zij verwijderd via de mutualiteit, vanaf die 6de week vallen ze onder de moederschapsrust).

Zij komen in aanmerking voor 5 maand lactatieverlof.

Zwangere laboranten van het labo anatomopathologie kunnen eveneens tewerkgesteld worden in deze afdeling onder bepaalde voorwaarden :

- ◆ enkel het gefixeerd materiaal (uitbedstation paraffine, microtoom) mag behandeld worden
- ◆ onderhoud van toestellen en aanvullen van de producten is verboden
- ◆ met betrekking tot de blootstelling formaldehyde mogen er geen werkzaamheden gebeuren in de ruimte macroscopie, met uitzondering van 's ochtends voor de start van de werkzaamheden en enkel en alleen de tijd nodig om het materiaal uit de weefselprocessor te halen.

⇒ VERWIJDERING VIA MUTUALITEIT

❖ **Artikel 42 van de “wet op de moederschapsbescherming”**

is van toepassing bij een precaire zwangerschap > reden: kan zowel van het kind als van de moeder uitgaan > overleg met de behandelende arts (gynaecoloog en/ of huisarts)

⇒ VERWIJDERING VIA DE MUTUALITEIT

❖ **Maatregelen begin van maand 7 > risico: tillen van lasten (art. 7,1° van de “wet op de moederschapsbescherming”)**

preventieve werkverwijdering via de mutualiteit: voor het verpleegkundig en verzorgend personeel, de ergotherapeuten en kinesisten, het keuken- en onderhoudspersoneel

❖ **Maatregelen bij lactatie > risico op besmettelijke infecties (art. 7, 2° van de “wet op de moederschapsbescherming”)**

➤ tot 15 weken postnatale rust (dit is 9 weken van de wettelijke verplichte moederschaprust + 6 weken omwille van risico's op het werk) door de arbeidsgeneesheer voorgeschreven voor keuken- en onderhoudspersoneel;

➤ tot 5 maanden postnatale rust (dit is 9 weken van de wettelijk verplichte moederschaprust en 3 maanden omwille van risico's op het werk) voor het verpleegkundig en verzorgend personeel dat in contact komt met lichaamsvochten.

2. REGELING VOOR ADMINISTRATIEF PERSONEEL EN GELIJKGESTELDEN

Onder administratief personeel worden onder andere de volgende beroepscategorieën verstaan:

Logopedisten – psychologen – sociaal assistenten – sociaal verpleegkundigen – verpleegkundigen op de ambulante zorgeenheid – ziekenhuishygiënisten – secretaresses van de afdeling radiologie – diëtisten – boekhouding – financiële dienst – opnamedienst – receptie en onthaal – informatica – personeelsdienst – MKG en CMA – alle andere algemeen administratieve diensten.

❖ Maatregelen in het begin van de zwangerschap (art. 8 van de “wet op de moederschapsbescherming”)

Evaluatie van de werkzaamheden en werkpost, eventueel aanpassing van het werk

WERKAANPASSING OP DE EIGEN DIENST:

- apotheek: géén cytostaticabereidingen meer uitvoeren,
- sociaal assistenten en verpleegkundigen: niet op de dienst spoedgevallen
- verpleegkundigen op de ambulante zorgeenheid / ziekenhuishygiënisten: géén besmettelijke patiënten verzorgen (cfr bijl. 2 KB moederschapsbescherming), rigoureuze handhygiëne, geen manipulatie van scherpe vuile instrumenten cfr afwas en sterilisatie materiaal tandheelkunde.

❖ Wettelijke zwangerschapsrust

15 weken moederschapsrust : dit kan van 6 weken (8 weken bij meerling) tot 1 week prenatale rust gaan, en 9 weken tot 14 weken (11 weken tot 16 weken bij meerling) postnatale rust.

❖ Maatregelen begin van maand 7 > risico: agressie

Preventieve werkverwijdering via de mutualiteit: psychologen, sociaal assistenten en ergotherapeuten van de PAAZ

❖ Artikel 42 van de “wet op de moederschapsbescherming”

is van toepassing bij een preciaire zwangerschap > reden: kan zowel van het kind als van de moeder uitgaan > overleg met de behandelende arts (gynaecoloog en/ of huisarts)

⇒ VERWIJDERING VIA DE MUTUALITEIT

❖ **Maatregelen bij lactatie > risico agressie**

- tot 15 weken postnatale rust (dit is 9 weken van de wettelijke verplichte moederschaprust + 6 weken omwille van het risico agressie op het werk) door de arbeidsgeneesheer voorgeschreven voor de betrokken personeelsleden van de psychiatrische afdeling (PAAZ)